

Ustava sprejeta. Za njo je glasovalo 223 poslancev, proti 35, ostali poslanci se glasovanja niso udeležili. Regent in poslanci so prisegli na ustavo.

Gospodarstvo.

Klanje in izvažanje mlade živali. Na podstavi brzogovnega obvestila ministrstva za kmetijstvo in vode z dne 18. julija 1921, je ministrski svet razveljavil naredbe osrednje vlade, s katero je bilo prepovedano klati in izvažati mlade živali ter odločil, da je v bodoče živino klati in izvažati po predpisih, ki so bili glede tega prej v veljavi ali ki se izdado v bodoče.

Dopisi.

Vidov dan v Ptuj in šolska mladina. Letošnji Vidov dan je bil za šolsko mladino posebno znamenit in gotovo ga bo dolgo pomnila. Po maši, ki se je vršila ob sklepu šolskega leta na gimnaziji, se je zbrala mladina vseh ptujskih šol v mestnem gledališču k slovesni proslavi Vidovega dne. Na stotine je bilo mladih, jasnih oči, ki so zvedavo zrla na zastor, kdaj se bo dvignil in jim odkril pogled v deveto deželo, v bajno Kraljestvo, v čarobni grad. In odkril jim je. Neumornemu delu g. Sprachmana, učitelja petja na gimnaziji in gđe. učiteljice Voršičeve je uspelo, da sta nam nudila s svojimi učenci in učenkami krasen užitek. Profesor dr. Komljanec je pred nastopom malih v lepem in zanimivem govoru, kakor zna le on, očrtal zgodovinski pomen Vidovega dne, tužno Kosovo, mračno stoletno sužnost srbskega naroda, njegovo nezlomljivo voljo po svobodi in končno osvobodjenje. Za njim so igrali in peli dečki in deklice od g. Sprachmana prirejeno pravljico „Materino pesem“, prirojeno po „Materinem blagoslovu.“ Igra kaj lepo simbolistično izraža mikavnost tujega bleska, ki nas je vabil in mamil in nas skoro zamamil, dokler nas ni predramila materina pesem, narodna, jugoslovenska, da smo se odrekli tujemu viteštvu in se vrnili v naročaj svojih mater. V igro je upletla g. Voršičeva rajalni nastop deklic, ki so ga izvajale z nenavadno ljubkostjo. Sploh so dečki in deklice nastopali tako korajžno in igrali tako gladko, da je častitati njim in njihovim učiteljem na krasnem nastopu. Tudi pevskega zboru malih se vidi velika pridnost samih in požrtvovalen trud in večja roka njih učitelja. Proslava Vidovega dne je bila res dan mladine in čulo se je splošno mnenje, naj se vsako leto ta dan proslavi na sličen način.

Proslava sprejetja ustave v Ptuj. Dne 29. junija zvečer ob 9. uri je Ptuj na imponanten način proslavil važni zgodovinski moment v mladi Jugoslaviji, sprejetje državne ustave. Še le pozno popoldne je občinstvo zvedelo o nameravani proslavi. Vendar je bil v mraku ves Ptuj v lučih; pred vojašnico se je nabralo na stotine občinstva; godba, sokolski naraščaj, moški in ženski v krogih, z lampijoni, vojaštvo z bakljami in velika množica prebivalstva so se uvrstili v imponanten pohod po mestu. Pred mestno hišo se je sprevod ustavil; nagovoril nas je g. mestni gerent dr. Senčar, godba je zaigrala himno, oba pevska zbora sta združeno zapela in zadoneli so stoglasni „živio“-klici, bilo je prekipenjače navdušenje vsepovsod. Od magistrata se je pomikal sprevod po Trstenjakovi ulici do okrajnega glavarstva; tam nagovor vodje, dr. Pirkmajerja, godba, pevski zbor in šlo je dalje zopet mimo magistrata po Krempljevi ulici do dravskega mostu, po Cankarjevi in Prešernovi ulici do vojašnice in nato razhod. Ptuj je včeraj pokazal, da je res mesto; v najkrajšem času je bilo na nogah stotine ljudi, zastave, razsvetljava takorekoč v trenutku na mestu, kratka funkcijoniralo je, da je bilo veselje. Da Nemci niso imeli sveč pri roki, je umljivo;

pa se jim bo počasi že tudi brez sveč posvetilo v glavi.

Sv. Lenart pri Vel. nedelji. Moralna propalost duhovčine. Preteklo nedeljo 12. t. m. je priredil tukajšnji „Orel“ v gostilni O. Sladjaka veselico, katere se je seveda tudi udeležil tukajšnji župnik Peter Zadravec. Imel je govor, katerega citiramo; „Sokol je liberalna zastrupljena kri, Orel pa tudi ni nikaka „štrūkjovala župa!“ Proti 10. uri ponoči so mu porajale v njegovi bistri glavici misli o nesrečni obč. volitvi v Cvetkovcih, kjer so samostojni in socialisti dobili 3/4 odbornikov. Napadel je radi tega mirno sedečega 60% invalida Jak. Rižnarja z Cvetkovec z besedami: „Prokleti hudič, kaj pa ti tukaj delaš?“ Zgrabil ga je za vrat ter mu odtrgal vse gume na srajci, hoteč ga udariti po že itak vojni razbiti glavi, kar pa je drugi poleg sedeči gost Filip Janžekovič zabranil. No g. župnik, ali si hočete svoje roke še blagosloviti z invalidsko krvjo? Kam so prišli? Sedaj hoče že duhovščina vojne pohabljenec pretepati. Bomo videli, kaj bo na to rekla dež. vlada. Če se župnik ne bo poboljšal, bomo Vam prihodnjič poročali, kako je g. župnik apno mešal v kleti, in podobno.

Novost! V ponedeljek 4. julija in torek 5. julija t. l. se vrši v Društvenem domu v Ptuj predstava iluzionista in ekvilibrista Josip Kratila. Več se izve iz njegovih lepakov. Predpropaja vstopnic v tobačni trafiki v magistratu. Prosi se p. t. občinstvo za obilen obisk.

Fozor! Agent državne komisije ruskih beguncev v Mariboru, Boris Smirnov (naslov: Strnišče pri Ptuj „Ruski Tjerem“) naproša vse tovarniške uprave, ravnateljstva bank, razne industrijalce in vsa ostala podjetja, kakor tudi zasebnike, ki bi potrebovali delavne moči, to je ruske begunce, katerim želijo pomoč, da mu blagovolijo poslati naslednja pojasnila: 1. Kake vrste moči se potrebujejo; 2. koliko; 3. pod katerimi pogoji; 4. možnost dobave hrane, stanovanja in plače; 5. vrsta in mesto dela; 6. znanje katerih jezikov se zahteva; ali zadostuje znanje ruskega jezika; 7. natančen naslov, na katerega se je obrniti glede končnih dogovorov. Med ruskimi begunci se nahajajo spretni inženjeri, tehniki, zemljemerji, poljedelci in agronomi z višjo izobrazbo in s popolno, vodje kontoarjev in industrijskih podjetij, profesorij in učitelji, ki posedujejo v vsaki stroki višjo izobrazbo, zdravniki, padarji, zobozdravniki, živinozdravniki, glasbeniki in razni mojstri, končno rokodelci in kmetovalci. Večina Rusov je zmožna nemškega, francoskega in angleškega jezika. Pri morebitni ponudbi dela naj se blagovoli upoštevati, da so ruski begunci raztrošeni po celem teritoriju države, vsled česar se porabi za dogovor najmanj 7 dni. Ako zaželi kdo ustne informacije, naj se obrne na gospoda Nikoforja Pivjakoviča (v Mariboru, Aleksandrova ul. 25 „Adrija.“)

Izgnan je iz naše kraljevine 40letni brivski pomočnik v Ptaju Fuchs Karl, pristojen v Arnfels v Avstriji, zaradi potepanja, nasilnosti in goljufig.

Revizija obrtnih registrov. Ministrstvo trgovine in industrije, oddelek v Ljubljani je odredilo revizijo obrti in sestavo novih obrtnih registrov. V to svrhu se pozivljajo vsi obrtniki mesta Ptuj, da se s svojimi obrtnimi listinami kakor: obrtnimi listi, koncesijskimi listinami, odloki o odobrenju obrtnih naprav, obratovališče in drugimi listinami zanesljivo prijavijo na okraj. glavarstvu soba štev. 11 od 8 do 12 ure in sicer po sledečem redu: V ponedeljek dne 11. julija t. l. imetniki obrtnih koncesij z začetno črko A do M, v četrtek dne 14. julija pa imetniki obrtnih koncesij z začetno črko M do Ž. V soboto dne 16. julija trgovci vseh vrst z začetno črko A do M, v ponedeljek, 18. julija pa trgovci vseh vrst z začetno črko M do Ž. V sredo dne 20. julija in v četrtek dne 21. julija t. l. pa vse druge obrti razven koncesijoniranih trgovskih. Ker bode potem na podlagi teh podatkov sestavljena nova obrtna matica, edino merodajna, se vsi obrt-

niki opozarjajo, da se zanesljivo prijavijo na določeni čas na okrajnem glavarstvu, sicer bi se njih obrt ne vpisala v novi obrtni kataster, ter bi morali posledice sami nositi. Imetelji obrti se imajo zgledati osebno, samo v slučaju, da bi jim bilo popolnoma nemogoče oglašiti se osebno, smejo poslati s potrebnimi listinami kakega zastopnika, ki pa mora biti zmožen podati vse potrebne podatke.

Trgovskega učenca Mastnaka, ki se je utopil v Dravi, so našli v torek pri Sv. Marku.

Iz Haloz. Denuncijski dandanes mrgoli. Oblasti trpe vsled te najodurnejše lastnosti mnogih državljanov. Ako se komu malo boljše godi, ga ovaja zaviden konkurent ali kdorkoli z brezmiselnimi ovadbami, ki kažejo očitno zlobnost. Nedavno temu je nekdo nadlegoval obrtno oblast z ovadbo, da gostilničar prodaja vino v večjih množinah. Obrtni red to izrecno dovoljuje. Ovaditelj je blamiran, smejejo se mu in to je zaslužil. Nauk, ki ga dajemo mi iz tega mesta, je, da rajši pomagajte drug drugemu, nego da zavistneži skušate dostojne in poštene ljudi uničiti. Nemške krilate besede „Der größte Schuft im ganzen Land . . .“ so pa resnične tudi danes.

Sokol v Murski Soboti ima dne 10. junija 1921 svoj javni nastop. Sokoli, vedno požrtvovalni, prihitite v Prekmurje, da bo manifestacija „Sokola“ vzbudila v zaslužnjem narodu narodno zavest in da se reši vpliva madžaronskih agitatorjev.

V Št. Vidu pri Ptuj so prišli orožniki na sled velikim tatvinam lesa iz gozdov graščaka Lipita v Turnišu. V tatvino je zapleten tudi bogati nemškutarski gostilničar Pernat.

Podružnica Slovenskega planinskega društva za rogaški okraj priredi v nedeljo dne 3. julija popoldne skupni izlet na Donačko goro v proslavo slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda. Zbirališče od 3.—5. ure popoldne pri Mikušu pod goro. Zvečer se bo na gori zažgal velik kres z umetnim ognjem, streljanjem, petjem in godbo. Prazne steklenice si napolnimo pri Mikuši, točilo se bo tudi na gori. Jedila naj vsak s seboj prinese. — Prid' vrh planin, nižave sin! Odbor.

Politične vesti.

Pred sprejetjem ustave bi nekatere stranke, zlasti muslimani, iztisnili iz vladi radi čim največ ugodnosti za se. Če ugodi vlada njim, se pa zameri zemljoradnikom, ki zastopajo prosto ljudstvo proti begom in gospodarjem zemlje. Radi teh težav se je glasovanje o ustavi odgodilo za nekaj dni.

Baroško vprašanje še vedno ni do konca rešeno. Italijani bi baroško pristanišče radi nekako združili z reškim ter nas tako oropali lastnega morskega pristanišča. Vsi naši krogi pa, bodisi domačini v Barošu in njegovi okolici, kakor tudi trgovski in politični krogi v državi odločno zahtevajo, naj se vlada ne uda Italijanom, nego naj nam ohrani svobodno naše pristanišče. Posebnemu odposlanstvu je vlada to tudi obljubila.

Razmere v Reki se zboljšujejo. Te dni se je med strankami dosegel sporazum glede sestave skupne reske vlade. Vse stranke so tudi pristale na zahtevo Zanelle, da se razpusti reška legija. Italijanski komisar je tudi takoj odredil razpust legije, glede sestave vlade mora pa v Rim poročati.

Slovenci v rimskem parlamentu so se oglašili že takoj v začetku in povedali po svojih poslancih dr. Vilfanu in Virčiju Ščeku svoje zahteve. Dr. Vilfan je javno razkril divjanje italijanskih fašistov, nebrižnost italijanskega vojaštva in italijanske vlade za mir v Primorju, kjer so Slovenci in Hrvati brez zaščite izročeni divjanju fašistov. Zahteval je varstva in spoštovanja za svoje rojake. Poslanec Šček pa je govoril pomirjevalno za zbližanje med obema narodoma. Svojo nestrpljivost in pristranost pa je pokazal italijanski parlament s tem, da ni volil nobenega jugoslovanskega ali nemškega poslanca v kak parlamentarni odsek.

Grki in Turki se v Mali Aziji še vedno vojskujejo. Turki se hočejo zvezati celo z ruskimi boljševiki, da bi mogli izgnati Grke. Ta vojska dela antanti precejšnje skrbi, zlasti še, ker ni sama edina, kako naj bi razdelila turške pokrajine. Ponudila se je za posredovalko med Grki in Turki, a takega posredovanja ne marajo ne ti, ne oni.

Češki in madžarski zunanji minister sta se te dni v Marjanskih Laznih posvetovala o vprašanjih, tičočih se obeh držav, zlasti, kako bi se zavaroval srednje-evropski mir z vpoštevanjem upravičenih interesov vseh držav.

Arnavtski napadi ob naši meji se vedno bolj množe in postajajo vedno bolj predrzni. Arnavt ni vajej dela, živi se rajši ob ropu. Le sili se uda ter se vsaj navidezno pomiri. Naša država mora pač napeti vse sile, da reši obmejno prebivalstvo vednih arnavtskih napadov in mu zagotovi varno življenje.

Pašičeva izjava o Barošu je izzvala v Italiji veliko razburjenje. Italijansko časopisje očita vladi, da je na sramoten način prodala italijanske interese.

Deputacija iz Istre je prispela v Beograd ter prinesla vladi material o grozodejstvih laških fašistov v Istri začasa zadnjih volitev.

Plebiscita na Štajerskem ne bo. Štajerski deželni zbor v Gradcu je v svoji seji 23. tm. sklenil, da se ne izvrši svoječasni sklep o plebiscitu na Štajerskem za priklapljenje Avstrije k Nemčiji.

Protidržavno gibanje v Prekmurju. Naše oblasti so prišle te dni na sled obširno razpredenemu protidržavnemu pokretu. Po dobjenih informacijah bi imelo baje „počiti“ že 26. tm. Most čez Muro bi imel zleteti v zrak, nakar bi uporniki pozaprl ali izgnali vse naše oblasti in zavedne Jugoslovane. Stvar se sedaj uradno preiskuje. Baje je v afero zapletenih tudi več oseb, ki so si znale pridobiti naklonjenost naših oblasti.

Razno.

Državna razredna loterija. Prečitajte današnji oglas „Mednarodne banke o. d.“ Zagreb, Nikolićeva ul. 7. in naročite si željeno številko pravočasno, dokler ni razprodana.

Zamotan kriminalni slučaj. Karl Živko iz Ciglenc pri Sv. Lenartu v Slov. goricah se je 17. februarja 1919 priženil na posest Petra in Genovefe Kristl v Ciglencih ter z ženo Katarino priženil tudi lepo posestvo. Toda kmalu po poroki je pričel z ženo surovo ravnati; ne le, da jo je pretepal, gnal jo je tudi na stranišče ter ji tu s človeškim blatom mašil usta ter potikal njeno glavo v odprtino stranišča. Že 3. junija je sledila tožba na ločitev zakona. Vsled poravnave ni prišlo do ločitve. Toda Živka to ni spametovalo. Še surovejše je začel ravnati s svojo ženo. Ko ji je celo grozil, da jo umori, je čez nekaj mesecev zopet prišlo do druge ločitvene tožbe. Dne 7. februarja 1920 je bil pri kazenskem sodišču radi surovega ravnanja obsojen. Še nevarnejši je postajal napram nji, ko je zvedel, da je žena izrekla, da ve za veliko možovo skrivnost. Tako je prišlo do usodepolnega dne 7. aprila 1920. Ta dan je žena hotela zopet v Maribor tožit moža. Stariši so odšli z doma, ostala je sama s komaj porojenim otrokom. Takrat se je zgodil strašen umor. Kako se je izvršil, ne ve nihče. Zvečer so potem vdrl v zaklenjeno hišo. Tudi Živko je pomagal vlomiti vrata. V sobi se je nudila grozna slika: Žena je klečala ob vratih proti kljuki obešena, vsa krvava, razmršena, po sobi nered, kri. Kazalo je na silen boj pred grozno smrtjo. Žena je bila že mrtva in mrzla. Poleg nje v nečkah otrok tudi mrtev. Ker je bila hiša zaklenjena, je morilec moral skozi podstrešje na prosto. — Stariši umorjene in večina sosedov so takoj obdolžili Živka obeh zločinov. Sedem mesecev je sedel v preiskavi. Tajil je vse, nakar je bil kot nedolžen oproščen. Komaj je prišel domov, so ga zo-

pet obdolžili, nakar je moral ponovno v zapor. Vsled obsodbe okrajnega sodnika je bilo okrožno sodišče primorano odrediti ponovno postopanje. Med to drugo preiskavo se je našlo na Živkovem domu krvavo perilo, toda kemična preiskava je dognala živalsko kri. In ko so Živkovi sorodniki ravno na dan obletnice zopet imeli neko tako tožbo pri vzklicnem senatu, so propadli, ker se je prejšnje dni že vdrugič ugotovila Živkova nedolžnost. Zdaj se je dr. Komavli, zastopnik starišev, obrnil na višje deželno sodišče, ki je na predlog višjega državnega pravdnika odredilo ponovno preiskavo na podlagi izjave sorodnikov umorjene, ki trdijo, da je Živko morilec. Živko je sedaj zopet v zaporu. Prišel je sam nazaj. Mogoče ga je kdo že skrivno obvestil o tem, da pride zopet v preiskavo, mogoče pa ga je prignala tudi težka vest nazaj. Javnost napeto pričakuje razprave proti človeku, ki je bil že dvakrat izpuščen iz preiskovalnega zapora kot nedolžen.

Plesne vaje kot del telovadbe. Na vseh srednjih šolah bodo v bodoče telovadni učitelji poučevali tudi ples, zato pa bo izvenšolski plesni pouk srednješolski mladini prepovedan.

Število prebivalstva v evropskih državah. Berlinski službeni statistični urad javlja uspehe ljudskega štetja koncem preteklega leta v evropskih državah. Čisto gotovo je, da ima največ prebivalstva Rusija, toda zbog razmer, ki vladajo sedaj v Rusiji, je nemogoče povedati, koliko je število ruskega ljudstva. Število prebivalcev v drugih evropskih državah je po redu sledeče:

Nemčija	60,837.579
Anglija	45,221.615
Italija	39,000.000
Francoska	38,000.000
Poljska	27,000.000
Španija	20,000.000
Rumunija	15,400.000
Jugoslavija	14,500.000
Čehoslovaška	13,700.000
Ogrska	7,600.000
Belgija	7,600.000
Nizozemska	6,800.000
Avstrija	6,000.000
Portugalska	6,000.000
Švedska	5,800.000
Grška	5,600.000
Bolgarska	4,890.000
Švicarska	3,900.000
Finska	3,300.000
Danska	3,200.000
Norveška	2,600.000
Estonska	1,700.000
Letska	1,600.000
Albanija	800.000
Gdanska	330.000
Luksemburg	260.000

Iz Rusije, Turčije in Litavske ni nobenih podatkov.

Moč političnih strank v naši državi. Na podlagi zbranih uradnih podatkov so pri volitvah v konstituanto v celi državi dobile posamezne stranke: demokrati 319.408 glasov, radikalci 284.576, Radičevci 240.590, komunisti 199.732, zemljoradniki in SKS 150.503, klerikalci 110.975, muslimani 110.895, socijalisti 45.792, muslimani iz južne Srbije 30.020, Nar. klub (zajedničarji) 95.867, republikanci 12.136, nar. socijalisti 6.186, Ribarčeva skupina 3061.

Drage češnje. Pri kupovanju češenj na mariborskem trgu je poročnik Andrej Lubšin izgubil 52.000 K.

Tatvina. V Loki na Dr. p. so pred par dnevi ukradli neznani zlikovci med 2. in 4. uro pop. posestniku A. Bezjaku vso obleko, perilo, obuvalo in denar. — Pri Sv. Marjeti na Dr. p. pa so dne 10. t. m. vlomili drzni uzmoviči skozi okno v trgovino Anton Macuna in odnesli raznega blaga v vrednosti 20.000 K.

Na smrt obsojeni morilec. Dne 20. junija je bil pred mariborsko poroto obsojen na smrt na vesalih Josip Eferl iz Rošpaha, ker je na Sv. Treh kraljev dan v Sp. Sv. Kungoti ustrelil v neki gostilni Marijo Šori, mater osmero otrok.

2. državna razredna loterija

Prvo žrebanje
15. in 16. julija t. l.

5. premij!

100.000 srečk = 50.000 dobitkov

Apsolutna sigurnost in državno jamstvo.

V teku od pet mesecev izžrebalo se bode

69 milijonov 160.000 K

brez vsakega odbitka v gotovem denarju.

Z eno srečko se more dobiti

4 milijone kren, 2 milijona 400.000, 1 mi-

ljon 600.000, 800.000, 600.0000, 400.000,

320.000, 280.000, 240.000, 200.000,

160.000, 120.000, 80.000, itd. itd.

Priporočamo sledeče, še neprodane srčke na izbiro:

49530, 69370, 78422, 83250, 38797, 78424,	18600, 49540, 69366, 71842, 78427, 83242,	69395, 69400, 78447, 78449.
--	--	--------------------------------

Cena srečk za vsako izbiro:

Cela srečka Dinarjev 48.— ali Kron 192.—	Polovica srečke Dinarjev 24.— ali Kron 96.—
Četrtnina srečke Dinarjev 12.— ali Kron 48.—	Osmina srečke Dinarjev 6.— ali Kron 24.—

Listo dobitkov brez odlašanja takoj po vsakem žrebanju! Hitra in točna postrežba. Naročila iz cele države nasloviti na uradno Glavno kolekturo državne razredne loterije. Naročila se izvršujejo samo proti naprej poslanemu denarju.

Mednarodna banka d. d.

(Oddelek razredne loterije)

Nikolićeva ul. 7. Zagreb Gajeva ul. 8.
Telefon 11—19 in 23—98.

Birmanska
- darila -

v veliki izbiri, po najnižjih cenah nudi F. WERHONIG, urar v Ptuj, Krekova ul. 8.